

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 388/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť N. S., B., zastúpenej advokátom Mgr. P. S., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava V, odboru skráteného vyšetrovania, oddelenia vyšetrovania Petržalka – juh v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-652/OSV-B5-2001 a postupom Okresnej prokuratúry Bratislava V v bližšie neoznačenom konaní, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť N. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. augusta 2011 doručená sťažnosť N. S., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na „*vykonanie vyšetrovania bez zbytočných prietahov*“ podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a porušenie čl. 2 ods. 2 ústavy

postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava V, odboru skráteného vyšetrovania, oddelenia vyšetrovania Petržalka – juh (ďalej len „policajný orgán“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-652/OSV-B5-2001 a postupom Okresnej prokuratúry Bratislava V (ďalej len „okresná prokuratúra“) v bližšie neoznačenom konaní.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že matka sťažovateľky podala ešte v roku 2001 trestné oznámenie proti otcovi sťažovateľky z dôvodu neplnenia vyživovacej povinnosti voči sťažovateľke. Sťažovateľka bola v čase podania trestného oznámenia maloletá. Trestné konanie bolo vedené policajným orgánom pod sp. zn. ČVS: ORP-652/OSV-B5-2001, *„pričom dňa 19. 4. 2011 došlo po dlhých desiatich rokoch k ukončeniu vyšetrovania jeho zastavením“*.

Sťažovateľka tvrdí, že policajný orgán v predmetnej trestnej veci v období od 17. augusta 2007 do 30. júna 2008 vôbec nekonal a rovnako bol nečinný aj v rokoch 2008 až 2010. Nečinnosť policajného orgánu v predmetnej trestnej veci podľa sťažovateľky nenapravila ani okresná prokuratúra, ktorej podľa svojho tvrdenia adresovala viacero sťažností. Sťažovateľka tiež namieta, že policajný orgán jej odmietol priznať postavenie poškodenej v predmetnom trestnom konaní, pričom v tejto súvislosti poukazuje na prípis (oznámenie) policajného orgánu z 2. marca 2011, proti ktorému však *„nepodala žiadne podanie na prokuratúru či súd, ktorým by proti tomuto nezákonnému oznámeniu protestovala“*.

V nadväznosti na uvedené skutočnosti sťažovateľka konštatuje, že *„nemá a nemala žiadny záujem na pokračovaní vyšetrovania, ktoré po toľkých rokoch stratilo zákonné opodstatnenie“*, ale zároveň zastáva názor, že *„spôsob akým viedla polícia a prokuratúra vyšetrovanie ju poškodilo na jej právach a to spôsobením prieťahov vo veci, odmietnutím spravodlivosti a zároveň nezákonným oznámením o nepriznaní postavenia poškodeného došlo k porušeniu čl. 2 ods. 2 Ústavy SR“*.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Slovenská republika, prostredníctvom OR PZ Bratislava V, OO PZ Petržalka – juh, Ul. Holíčska 22, Bratislava V, zastúpená Ministerstvom vnútra SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava, ČVS: ORP-652/OSV-B5-2001 a prostredníctvom Okresnej prokuratúry Bratislava V, zastúpená Generálnou prokuratúrou SR, Štúrova 2, 812 85 Bratislava, porušili základné právo N. S., B... na vykonanie vyšetrovania bez zbytočných priesťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a zároveň porušili čl. 2, ods. 2 Ústavy SR.

2. N. S., B... sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 4647,10 € (slovom štyritisícšesťstoštyridsaťsedem Eur a desať centov), ktoré je Slovenská republika povinná zaplatiť prostredníctvom Ministerstva vnútra SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava a Generálnej prokuratúry SR, Štúrova 2, 812 85 Bratislava, každý rovným dielom do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Slovenská republika je povinná zaplatiť prostredníctvom Ministerstva vnútra SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava a Generálnej prokuratúry SR, Štúrova 2, 812 85 Bratislava, každý rovným dielom, N. S., B..., trovy právneho zastúpenia v sume 292,38 € s DPH (slovom dvestodeväťdesiatdva Eur tridsaťosem centov) na účet... jej právneho zástupcu advokáta Mgr. P. S..., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priesťahov.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Zo zistení ústavného súdu vyplynulo, že trestné konanie vedené proti otcovi sťažovateľky policajným orgánom pod sp. zn. ČVS: ORP-652/OSV-B5-2001 bolo zastavené uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pv 273/11-3 z 19. apríla 2011. Trestné stíhanie bolo zastavené z dôvodu, že je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie [§ 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku]. Uznesenie okresnej prokuratúry nadobudlo právoplatnosť 10. mája 2011.

V nadväznosti na uvedené zistenia ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné uviesť, že súčasťou jeho ustálenej judikatúry (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04) je aj právny názor, podľa ktorého ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresnou prokuratúrou) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd takúto sťažnosť zásadne odmietne už pri predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Uvedený právny názor ústavného súdu akceptuje aj Európsky súd pre ľudské práva (pozri jeho rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo.

Preto ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k prietahom v konaní nemôže dochádzať, je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na skutočnosť, že trestná vec vedená proti otcovi sťažovateľky bola právoplatne skončená 10. mája 2011, nemohlo v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už dochádzať k prietahom v predmetnom trestnom konaní, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Navyše v danom prípade sú splnené podmienky aj na odmietnutie sťažnosti z dôvodu, že bola podaná oneskorene. Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je totiž jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

V danom prípade bola sťažnosť ústavnému súdu doručená až 23. augusta 2011, pričom namietané trestné konanie bolo právoplatne skončené 10. mája 2011, t. j. zjavne po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, ako aj z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2011